

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 2. jūlijā

ES klimatrīcība: risks, ka klimata jomas izdevumi tiek novērtēti pārāk lieli, jo nav ieviesta uzticama finansējuma izsekošanas metode, atzīst revidenti

Komisija apņēma 2014.–2020. gada plānošanas periodā vismaz katru piekto eiro (20 %) no ES budžeta izdot par klimatrīcību. Attiecībā uz 2021.–2027. gada periodu Komisija palielināja šo apņemšanos līdz 25 % (katrs ceturtais eiro klimatrīcībai). Saskaņā ar jaunāko Eiropas Revīzijas palātas (ERP) apskatu šādu mērķu izvirzīšana var būt efektīvs veids, kādā sasniegt ES klimata mērķus, ar nosacījumu, ka izdevumu izsekošanai izmantotā metode ir pamatota un konsekventi piemērota visās politikas jomās.

Klimata pārmaiņu problēmu risināšana ir svarīga ES prioritāte. Šoreiz Komisija šai prioritātei neizveidoja īpašu finansēšanas instrumentu, bet izvēlējās noteikt ES budžeta procentuālo daļu, kas novirzāma klimatrīcībai. Šajā kontekstā klimata jomas izdevumu izsekošana nozīmē novērtēt, kāds ir no dažādiem avotiem klimata mērķiem atvēlētais finansiālais ieguldījums, kā arī izvērtēt, vai šie izdevumu mērķrādītāji ir sasniegti.

*“Mēs visi vēlamies patiesi “zaļāku” ES budžetu,” sacīja par šo apskatu atbildīgā Eiropas Revīzijas palātas locekle **Joëlle Elvinger**. “Ir panākta virzība uz priekšu, bet joprojām saglabājas risks, ka ES klimatrīcībai atvēlētie izdevumi tiek novērtēti par lielu. Raugoties nākotnē uz laika posmu pēc 2020. gada, uz Komisijas zaļo kursu un uz tālejošāko mērķi 25 % apmērā, mums ir vajadzīga ticama ziņošana par klimatrīcības izdevumiem.”*

Revidenti galveno uzmanību pievērta klimatrīcības izdevumu izsekošanai lauksaimniecības, kohēzijas un pētniecības jomās, kurās, kopā ņemot, ar klimatu saistīto izdevumu daļa ir vislielākā. Revidenti jau iepriekš ([īpašais ziņojums Nr. 31/2016](#)) bija brīdinājuši par risku, ka varētu netikt sasniegts pašreizējais mērķis no ES budžeta klimatrīcībai atvēlēt 20 %. Šajā jaunākajā apskatā ir apstiprinātas revidentu bažas par Komisijas klimata izdevumu izsekošanas metodi. Nav tikusi ņemta vērā negatīvā ietekme, ko rada izdevumi, kuru rezultātā palielinās emisijas. Turklāt Komisija ir pārāk pozitīvi novērtējusi apmēru, kādā ES izdevumi, it īpaši dažas kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) shēmas, varētu dot ieguldījumu klimata pārmaiņu problēmu risināšanā.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto apskatu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2018. gada maijā Komisijas pirmajā priekšlikumā attiecībā uz ES ilgtermiņa budžetu jeb daudzgadu finanšu shēmu (DFS) ES klimata pārmaiņu risināšanas izdevumu mērķrādītājs tika palielināts no 20 % uz 25 %. Šis palielinājums tika apstiprināts Komisijas 2019. gada decembra Eiropas zaļā kursa priekšlikumā.

Covid-19 krīze var ietekmēt politiskās prioritātes, pārvirzot galveno uzmanību uz sabiedrības veselības apdraudējuma novēršanu, ekonomikas uzlabošanu vai darbvietu radīšanu. 2020. gada maijā Komisija pēc Eiropadomes un Eiropas Parlamenta lūguma iesniedza pārskatītu 2021.–2027. gada DFS priekšlikumu, cita starpā paredzot ar aizņēmumu finansētu atveseļošanas plānu, saskaņā ar kuru novērst Covid-19 krīzes sekas. Šis priekšlikums pašlaik tiek apspriests. ES kopējie klimata izdevumi būs atkarīgi no šo sarunu iznākuma un no tā, kāda veida investīcijām papildu ES līdzekļus faktiski tērēs. Jebkurā gadījumā klimata pārmaiņas arī turpmāk būs globāla problēma, kas nopietni satrauks iedzīvotājus, politikas veidotājus un ieinteresētās personas.

Piezīmes izdevējiem

ERP [īpašajā ziņojumā Nr. 31/2016](#) bija konstatēts, ka Komisijas metode ar klimatu saistīto izdevumu izsekošanai ES budžetā bija vienkārša un pragmatiska, bet tai piemita vairākas nepilnības, piemēram, netika aplēsta katras darbības oglekļa dioksīda pēda.

ES darbība saistībā ar ilgtspējību un klimata pārmaiņām ir viena no ERP darba centrālajām tēmām, un tā ir saglabāta kā svarīga prioritāte arī [pārskatītajā 2020. gada darba programmā](#). Mūsu nesēnākās publikācijas par šo tēmu ietver [īpašo ziņojumu par lauksaimniecības zemes bioloģisko daudzveidību](#) un [īpašo ziņojumu par pesticīdu izmantošanu](#). Klimata pārmaiņas bija arī galvenā tēma jaunākajā izdevuma [ECA Journal](#) numurā.

ERP apskats “Klimata jomas izdevumu izsekošana ES budžetā” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. Šis apskats nav revīzijas ziņojums. Tā mērķis atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījumam ir atjaunināt ERP iepriekšējo analīzi par klimata izdevumu izsekošanu ES budžetā.

Informāciju par pasākumiem, ko ERP ir veikusi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, var aplūkot [šajā saitē](#).

Saistībā ar šo apskatu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu - Tālr.: (+352) 4398 45 547 / Mob. tālr.: (+352) 691 553 547.